

Een uur uit het leven van de 'Rode kuiper' (*Attelabus nitens* Scop)

Het bezitten van jonge kinderen, waarvan de jongste slechts in horizontale toestand vervoerd kan worden, beperkt de actie-radius van de nietautobezitter. Gelukkig bezit de naaste omgeving nog voldoende soulaas om met oudst bekende vervoermiddel - de bene-wagen - het vrije veld te bereiken. Het wordt geen ode op de Veluwe doch een, ik weet het, veel te kort relaas van de noeste arbeid van een Eikenbladroller die ik, met veron-achtzaming van de officiële nederlandse benaming met 'Rode Kuiper' aankondigde. Het waarom van deze naam is hopelijk te zien in bijgaande foto. Niet het langwerpige minia-tuur sigaartje, die de meeste bladrollers kunstig vervaardigen, maar een tonnetjesmodel, waarbij de hoofdnerf van het blad de bovenste hoepel vormt.

*Eikenbladroller bezig het
blad te perforeren.*

De maker van het tonnetje is nogal opvallend. Hoewel slechts ongeveer een halve centi-meter klein, een beetje vierkant, draagt het lakrode, sterkglanzende dekschilden. Kop en poten zijn zwart. Het moet de kleurencombinatie zijn, die hem tegen vijanden beschermt, want in de tijd, dat hij in de openlucht zijn kuiperswerk verricht, is overal hongerig vogelkroost aanwezig. Een andere - negatieve - verdedigingstactiek is, dat hij zich bij al te indringende belangstelling, onverwacht kan laten vallen.

Ik betrapte het kevertje, toen hij reeds vijf tonnen had gefabriceerd en nu aan zijn zesde bezig was. De bladhelften waren reeds op de bekende manier ter weerszijden van de

hoofdnerf in de breedte ingesneden. Desondanks was ons kevertje niet bezig met het oprollen van, maar met het gaatjes prikken in het blad. (Prikblok, zei de oudste junior!). Het begaf zich daarbij over de hele breedte van het blad onder de insnijding en was met een eindeloos geduld bezig, telkens weer de lange snuit in het blad te steken. Vervolgens wandelde het weer naar beneden en begon, met een tussenruimte van enkele millimeters de hoofdnerf te bewerken. Steeds weer een prik in de nerf, een schuifelvoetje vooruit en weer een prik. Op de foto zijn de prikken op blad en nerf als witte vlekjes te zien. Het leek, of op deze manier werd getracht het blad slapper te maken, zodat het beter rolbaar zou zijn. Mogelijk ook was het op deze manier bewerkte blad voor de toekomstige larve beter te consumeren.

Attelabus bleek bovendien lange poten te bezitten en ook dat leek functioneel te zijn. Na afloop van de prikkerij werd weer het hele blad bewandeld, waarbij het reeds zichtbaar slapper geworden blad tussen de poten werd gekneet en gekneusd.

Graag had ik nog gezien, hoe het tonnetje uiteindelijk zou worden samengesteld. De

*Het tonnetje van de
Eikenbladroller.*

junior uit ons gezelschap dacht er echter anders over en wenste te worden gevoed, zodat we de Eikenbladroller zijn werk af moesten laten maken zonder belangstelling onzerzijds. Toen ik een week later nog eens ging kijken was het aantal tonnetjes met twee uitgebreid. Elke keer weer als ik langs het zonnige laantje kwam, moest ik poolshoogte nemen. Dat duurde tot de herfst. Ze bleken ten offer te zijn gevallen aan een passant, die zo nodig een herfstboeket moest samenstellen, zodat de nieuwe generatie kevertjes wel via de vaas in de vuilnisbak zal zijn beland.

Nunspeet, 25 mei 1970